

Карла Селихар
Универзитет у Новом Саду
Педагошки факултет у Сомбору
selihar025@gmail.com

Лаза Костић и сомборска читаоница

Сажетак

Српска читаоница у Сомбору основана је 1845. године. Од тада је била центар политичког живота града. У јеку партијских борби српских странака у другој половини 19. века, свака је настојала да у њеним редовима буду присутни чланови руководства читаонице, да би и на тај начин пропагирала своје програме. Поред мањег или већег политичког ангажовања, читаоница је активно помагала све културно-просветне и хуманитарне делатности. У циљу истраживања историјата и развоја српских читаоница у Војводини, анализе њиховог рада и доприноса културном и друштвено-политичком животу војвођанских Срба, важно је истражити и допринос појединаца који су учествовали у њиховом стварању и раду. За председника Српске читаонице у Сомбору изабран је др Лаза Костић 1901. године. Он је заједно са Стефаном Илкићем, наредних девет година покушавао да оживи културно-просветну и политичку делатност Читаонице. На темељу спроведених истраживања о раду читаонице у периоду од 1901. до 1910. године, можемо доћи до закључка да је својим радом Лаза Костић несумњиво утицао на рад Читаонице, као и на њен напредак. Под његовим вођством читаоница поново постаје средиште сомборског српског грађанства и једна од најзначајнијих друштвених просветних установа у Сомбору. Као председник, Костић уноси нови дух у културни рад Читаонице, доводи бројне познате српске писце да држе предавања и свакодневно учествује у њеним активностима. Посебну пажњу усмерио је на попуњавање фонда читаоничке библиотеке и доношењу новог Статута Читаонице.

Кључне речи: Лаза Костић (1841–1910), Војводина, Сомбор, 19–20. век, српске читаонице, културни живот, политичка превирања